

LONELY PLANET'S GIDS VOOR

REIS FOTOGRAFIE

Richard l'Anson

INHOUD

DE AUTEUR	5	COMPUTERS EN SOFTWARE	93	02: DE KUNST VAN FOTOGRAFEREN	127
DIT BOEK	6	Digitale fotografie zonder een computer	93	MOMENTEN IN DE TIJD	129
VOORWOORD	10	Computerspecificaties	93	Previsualisatie	130
INLEIDING	13	Beeldschermen	94	Er zijn	131
EEN KORTE GESCHIEDENIS VAN DE REISFOTOGRAFIE	16	Computeraccessoires	95	Iconische beelden	135
		Software	96	Het moment maximaliseren	139
		VOORBEREIDING	99	Een verhaal vertellen	140
01: OM TE BEGINNEN	19	Onderzoek	100	BELICHTING	143
DIGITALE FOTOGRAFIE	21	Planning	100	ISO-waarde	143
Sensors, pixels en resolutie	23	Reizen met anderen	101	Sluittijd	144
Beeldkwaliteit	30	Tijd	102	Diafragma	145
Aspect ratio	30	Shotlist	102	ISO-, sluitertijd- en diaframacombinaties	145
Geheugenkaarten	31	Uw techniek perfectioneren	103	Licht meten	146
Firmware	33	Uitrusting	103	Belichtingsinstellingen	147
Digitalecamerafuncties	33	Geheugenkaart-capaciteit	106	Andere belichtingsinstellingen	148
Kleuren en creatieve controles	37	Workflow onderweg	109	Belichting instellen	149
HET MATERIAAL	40	Verzekering	110	COMPOSITIE	157
Camera's	41	OP UW BESTEMMING	111	Interessante onderwerpen	158
Lenzen	50	Bij de douane	111	Regel van derden	158
Accessoires	58	Verblijf	112	Scherptediepte	159
Tassen	68	Verkenning	112	Focus	160
Koopgids voor digitale camera's	69	Uitkijkpunten	114	Lenskeuze	163
DSLR-systemen	70	Plannen verfijnen	115	Gezichtspunt	165
FILMCAMERA'S	72	Routine en gewoonten	115	Selectie van de inhoud	168
Cameraformaten	72	Foto-etiquette	117	Omkadering	169
Cameratypes	73	Beperkingen	118	Horizon	170
Film	74	Aantekeningen maken	119	Oriëntatie	170
ANDERE OPTIES	80	Veiligheid	119	Schaal	171
Telefooncamera's	80	Ontwikkelen en printen van film	121	LICHT	173
Videocamera's	83	Versturen	121	Natuurlijk licht	174
		Zorg voor de camera	122	Stand van de zon	177
				Regenbogen	178

Flits	178	Bloemen	242	04: WEER THUIS	323
Kunstlicht	182	Natuurlijke details	244		
Gemengd licht	184	DE STEDELIJKE OMGEVING	247	NABEWERKINGSPROCES	325
BEWEGENDE ONDERWERPEN	187	In het donker	249	Versturen	326
Bevriezen van de actie	187	Interieurs	250	Zien, selecteren en verwijderen	327
Meebewegen en vervagen	188	Stadsgezichten	251	Metadata toevoegen	327
Vanuit de lucht	191	Skylines	252	Archiveren	328
Lichtsporen	194	Architectuur	254	Converteren en bewerken	328
TELEFOONCAMERA	196	Architectonische details	256	Output	334
FILMS MAKEN	200	Straatbeelden	258	Back-up	335
Video-opnames met fotocamera's	200	Stedelijke details	260	Beelden verwijderen van de harde schijf	335
Video-opnames met met camcorders	201	Straatkunst	262	THUIS MET FILM	336
		Galeries en musea	264	Dia's beheren	336
		Religieuze plaatsen	266	Film bewaren	337
		Verkeer en vervoer	268	DELEN	338
		FESTIVALS	271	Foto's kiezen om te delen	338
		Omgaan met publiek	272	Digitale foto's printen	339
		Parades en processies	274	Diavoorstellingen	344
		AMUSEMENT	279	Foto's e-mailen	345
		Optredens	280	Foto's en video's online delen	346
		Winkelen	282	Blogs	348
		Sportevenementen	284	REISFOTO'S VERKOPEN	350
		Uitgaansleven	286	Reisfotografie als business	350
		ETEN EN DRINKEN	289	Een reisfotograaf zijn	353
		Op het platteland	290	WOORDENLIJST FOTOGRAFISCHE BEGRIPPEN	361
		Op de markt	292	REGISTER	366
		In de keuken	294	GEOGRAFISCH FOTOREGISTER	368
		Op tafel	296		
		DIEREN	299		
		Dierentuinen en reservaten	302		
		Van dichtbij	304		
		Leefomgeving	306		
		Vogels	316		
		Zeeleven	320		

WWW.LANNOO.COM

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

AUTEUR Richard l'Anson

VERTALING Ernst Schreuder, bewerking Wino Wijnen

OORSPRONKELIJKE TITEL Lonely Planet's Guide to Travel Photography

OORSPRONKELIJKE UITGEVER Lonely Planet Pty Ltd, Australia

ONTWERP OMSLAG Studio Lannoo

OPMAAK Keppie & Keppie

FOTO'S

Foto omslag: Inle lake, Myanmar, blz. 241

Foto's op de titelpagina's:

Giant Sky Wheel, Melbourne, Australië blz. 18

Gellertbaden, Boedapest, Hongarije blz. 126

Vrouw in de zee, Puri, India blz. 204

Heteluchtballonnen, Amber, India blz. 322

Foto's uit deze gids zijn beschikbaar voor publicatie via Getty Images

(www.gettyimages.com) of National Geographic Stock (www.nationalgeographicstock.com).

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2015

© Lonely Planet 2012

© Tekst en foto's Richard l'Anson 2012

D/2015/45/306 - NUR 473/500

ISBN 978 94 014 2340 3

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

DE AUTEUR

Richard l'Anson is een freelancefotograaf die een carrière heeft opgebouwd met zijn twee passies voor reizen en fotografie. In de afgelopen dertig jaar heeft hij de hele wereld afgereisd voor een omvangrijke en boeiende verzameling foto's van mensen en plaatsen in meer dan negentig landen op alle zeven continenten.

Richard ontving zijn eerste camera als geschenk van zijn ouders toen hij zestien was en is sindsdien met het fotografievirus besmet. Na een twee jaar lange studie fotografie, film en televisie aan het Rusden State College in Melbourne werkte hij in een camerawinkel en minilab tot hij in 1982 freelancer werd.

Zijn werk is over de hele wereld gepubliceerd en wordt gebruikt voor boeken, tijdschriften, kranten, brochures, kalenders, posters, kaarten en websites. Hij heeft verscheidene boeken gepubliceerd: *Chasing Ricks-haws* (1998) en *Rice Trails* (2004), beide in samenwerking met Lonely Planet-medeoprichter Tony Wheeler; *Travel Photography* (2000, 2004 en 2009) en *Urban Travel Photography* (2006); en de grootformaat pictorials *Australia: 42 Great Landscape Experiences* (2006); *Nepal: Kathmandu Valley, Chitwan, Annapurna, Mustang, Everest* (2007) en *India: Essential Encounters* (2010).

Richard is een Master of Photography aan het Australian Institute of Professional Photography (AIPP) en werd in 2007 als topreisfotograaf gekozen bij de Australia's Top Photographers Awards van *Capture Magazine*.

Lonely Planet gebruikt al meer dan twintig jaar lang foto's van Richard en zijn werk verscheen in meer dan 500 edities van Lonely Planet-titels. Als hij niet onderweg is, woont Richard in het Australische Melbourne. Kijk voor meer werk van Richard op www.richardianson.com of www.facebook.com/richardiansonphotography.

VAN DE AUTEUR

Het is een genoegen om te kunnen delen wat ik in meer dan dertig jaar reisfotografie heb geleerd en gezien. Vanwege de snel veranderende ontwikkelingen in de wereld van de digitale fotografie is het voor alle betrokkenen een serieuze uitdaging om bekend te blijven met de apparatuur en het software-aanbod. Het schrijven van dit boek geeft me de gelegenheid om een momentopname van deze informatie te verzamelen, beoordelen en presenteren, naast meer creatieve en tijdloze elementen te behandelen als kunst, onderwerpen en praktische aspecten van de reisfotografie.

Het is ook een geweldige kans om nogmaals dank uit te spreken aan mensen die een belangrijke rol hebben gespeeld in mijn reizen en op verschillende manieren hebben bijgedragen aan mijn oeuvre, waaraan ik de inhoud van dit boek ontleen. Hartelijk dank aan Tony en Maureen Wheeler, oprichters van Lonely Planet, Nick Kostos en Sue Badyari van World Expeditions, Peter Cocklin van Kodak Australia, Lothar Huber en Doug Porter van Bond Imaging, Rick Slowgrove van Canon Professional Services en Rik Evans-Deane van Camera Action Camera House in Melbourne.

Bij Lonely Planet leverden Ben Handicott en Ryan Evans een belangrijke bijdrage aan deze editie.

VOORWOORD

Veel van mijn foto's zijn de afgelopen jaren in Lonely Planet-gidsen verschenen. Sommige waren goed genoeg voor een plaats in een fotobibliotheekcollectie. Ik kan zelfs zeggen dat ik een Getty-fotograaf ben. En dat zonder vriendjespolitiek. Louter het feit dat ik al vele jaren Lonely Planet-werknemer nummer een ben – nummer twee als mijn vrouw Maureen aanwezig is – bracht me weinig gunsten. Ik heb zelfs een heel boek geschreven over een reis door de Pacific, waarna het werd verworpen door de reisliteratuuruitgever van Lonely Planet – 'niet spannend genoeg', vond ze.

Nee, mijn reisfoto's verschenen omdat ze goed genoeg waren om te plaatsen. Natuurlijk hielp het feit dat ik een paar nogal ongewone plaatsen bezocht. Er is minder concurrentie voor foto's uit, zeg, Saoedi-Arabië, Haïti of Noord-Korea dan uit Italië, Frankrijk of de VS. Maar uiteindelijk moeten het toch gewoon heel goede foto's zijn.

Wat zich voor uw lens bevindt is vast van invloed, en camera-apparatuur van hoge kwaliteit is geboden, maar het zijn uw vaardigheden – de kwaliteit van uw fotografie – die het verschil maken. Volgens mijn zijn er drie geheimen om die wowfactorfoto's te maken. Allereerst, maak veel foto's. Er is geen vervanging voor ervaring en dat betekent: richt uw lens en gebruik die vinger op de ontspanknop. Ten tweede, volg een opleiding, zoals een fotografie cursus, of lees een goed boek over fotografie, zoals het boek dat u nu in uw handen hebt. Ten derde, er is geen betere manier om uit te vinden wat de bedoeling is dan een echte expert aan het werk te zien en te bestuderen.

Ik heb het geluk gehad om verscheidene intensieve ervaringen van dat derde element te hebben gehad. Voor onze boeken *Chasing Rickshaws* en *Rice Trails* heb ik met Richard l'Anson samengereisd en ik heb beide incarnaties van Richard aan het werk gezien: als film- en digitale fotograaf. De geschiedenis van dit boek kende de overgang van film- naar digitale fotografie en deze laatste editie weerspiegelt de huidige situatie: het is een bijna totale verandering, film is een bedreigde soort geworden.

Natuurlijk zijn veel aspecten van de fotografie even relevant voor de digitale wereld als de tijd van de film. Compositie, focus en belichting zijn allemaal belangrijke vaardigheden die in dit boek aan bod komen. Terwijl digitale fotografie nieuwe gemakken en mogelijkheden heeft gebracht, biedt het ook onverwachte nieuwe uitdagingen.

Soms bevestigt het reizen met Richard gewoon dat de oudste fotografische clichés nog steeds van toepassing zijn: de lichtkwaliteit is beter bij zonsopgang, waarom had ik anders zo moeten lijden van het vroege opstaan als ik in Richards gezelschap was?

Ik ben ook geschokt door de hoeveelheid camera-apparatuur die Richard meeneemt en het verhuizen naar de digitale wereld heeft de last zeker niet lichter gemaakt. Fotografen hoeven niet langer al die film mee te

nemen en zich zorgen te maken om het koel te houden, uit de zon en uit de buurt van röntgenapparatuur, maar de tas is nu zwaar door een laptop of ander digitaal opslagmedium. Het berekenen van de resterende gigabytes aan opslagcapaciteit kan even verontrustend zijn als hoeveel filmopnames er nog zijn.

Mijn eerste digitale tocht met Richard, een tweeweekse trektocht van kust naar kust door Engeland van de Ierse Zee naar de Noordzee, bracht deze veranderingen aan het daglicht, samen met de noodzaak om er altijd op uit te trekken, wachtend op dat ene bijzondere fotomoment. De langste en saaiste dag van de wandeling bleek ook de dag met het slechtste weer. Echt Yorkshire-weer. Al onze medewandelaars besloten dat dit een dag was om de bus te nemen. Richard en ik liepen verder, door een onweersbui. Richard omdat er onderweg altijd iets te fotograferen is. En ik? Omdat ik gek ben, denk ik.

Ongeacht hoe goed de uitrusting is en hoe vaardig de beoefenaar, reisfotografie is soms ook een kwestie van puur geluk. Van puur doorzettingsvermogen. Soms moet je gewoon taai zijn op zoek naar de perfecte foto. Op een reis naar Nepal werd onze zoektocht naar rijstterrassen met door sneeuw bedekte bergen op de achtergrond dag na dag gedwarsboomd door voordurende regen. Uiteindelijk brak slechts een paar uur voor ons vertrek de zon door. We leidden onze taxi naar de luchthaven naar de rand van de Kathmandu-vallei en sprintten een heuvel op om aan de andere kant het perfecte uitzicht te vinden – rijstvelden die werden geogst, pittoreske huizen op de voorgrond, imposante Himalaya-toppen op de achtergrond. En een rivier die ons van de foto's scheidde. We trokken onze schoenen uit, rolden onze broeken op, waadden door de rivier, namen de foto's, spraken met de boeren, en waren net op tijd op de luchthaven om ons vliegtuig te halen – een beetje vochtig en nogal modderig, maar met de foto's die we nodig hadden.

Bij een ander bezoek aan Nepal, wankelde ik naar de top van de Kala Pattar, het Everest-uitkijkpunt met panorama op het Everest-basiskamp. Richard was er al, tegen een rots geplakt, hangend in een wind sterk genoeg om de goretex van je rug te scheuren en de camera uit je hand. Ik besloot al snel om terug te gaan naar mijn tent en Richard achter te laten op zoek naar dat perfecte shot van de zonsondergang bij de hoogste berg ter wereld. Het doorzettingsvermogen overwon, hij kreeg het.

Uitrusting, expertise, geluk en gewoon hard werken zijn allemaal slechts onderdelen van het fotografische verhaal. Het is het reizen dat ons meeneemt en die wonderbaarlijke beelden van mensen, plaatsen, natuur en landschappen voor onze camera's brengt.

TONY WHEELER
OPRICHTER, LONELY PLANET

INLEIDING

Ik begon meer dan dertig jaar geleden met reizen om foto's te maken, maar het avontuur dat reisfotografie is stimuleert me nog steeds en daagt me nog altijd uit. Het scala aan onderwerpen onderweg is uiterst divers: soms sta ik de ene dag alleen bij zonsopkomst aan de oevers van een gletsjermeer en worstel ik me de volgende door de menigte in een Chinese tempel tijdens een festival. De combinatie van reiservaring en fotografisch streven, die culmineert in nieuwe foto's in zulke verschillende omgevingen, culturen, tijdzones en klimaten, is op zijn minst spannend te noemen.

Hoewel ik commercieel foto's maak, houd ik ervan dat elke foto een persoonlijk verhaal kent: over het onderwerp of de reis of hoe de foto tot stand kwam. Vaak is het alledrie, en komen mijn ervaringen telkens weer terug als ik met de foto's werk. De enige constante factor die mijn fotografie en reizen verenigt en al mijn foto's verbindt, is het verlangen om op het juiste moment op de juiste plaats te zijn, en daarmee mijn onderwerp aan het best mogelijke licht te koppelen. Dat kan betekenen dat ik voor zonsopkomst moet opstaan of simpelweg moet beslissen aan welke kant van de weg ik moet staan als een processie voorbijkomt. Het vermogen van licht om een onderwerp of scène van gewoon naar bijzonder te transformeren, kan niet genoeg worden benadrukt. Het is het licht dat de fotograaf gebruikt dat foto's uniek maakt. Mijn fotografie nam een grote sprong voorwaarts toen ik deze boodschap liet bezinken en sindsdien ben ik door de kleur, richting en kwaliteit van het licht geobsedeerd.

Vaak wordt me gevraagd wat er eerst was, reizen of fotografie? Dat is moeilijk te zeggen: de eerste foto die ik ooit nam was een reisfoto. Ik was op de Canarische Eilanden en werd vanaf de haven in een koets naar de stad gereden. Toen de koetsier was betaald, nam ik een foto van hem, zijn koets en het gezin – ik was tien jaar oud en op mijn eerste buitenlandse reis, onderweg van Engeland naar Australië. Ik herinner me het moment als de dag van gisteren; de vreemde geluiden, taal en geuren; het klikken van de ontspanknop. Het moet een diepe indruk hebben gemaakt. Zes jaar later kreeg ik mijn eerste camera. Mijn eerste gedachte was waar ik naartoe kon om foto's te maken. Een stuk of negentig landen, zeven continenten, honderdduizenden, misschien miljoenen foto's later is de lijst met dingen die ik nog wil zien langer dan die met plaatsen waar ik ben geweest. Dat is reizen, een echte verslaving. Net als fotografie. Combineer de twee en u hebt een leven van rusteloosheid waar de volgende tocht wordt gepland voordat de reis van dat moment is voltooid, als tijd en geld het toestaan. Ik loste het financiële probleem op door van mijn passies mijn werk te maken, maar ik ben zeker niet alleen in het willen vastleggen en delen van wat ik tijdens mijn reizen zie.

In meer dan dertig jaar reizen kan ik het aantal mensen dat bewust zonder camera op pad ging op één hand tellen. Reizen biedt een natuurlijke stimulans om foto's te maken en zelfs degenen die 'into' fotografie zijn, hebben een sterke, instinctieve drang om nieuwe plaatsen, nieuwe gezichten en nieuwe ervaringen vast te leggen.

Voor sommigen is reisfotografie gewoon het vastleggen van een reis. Voor anderen is het de kans om hun creatieve kant te laten zien. Fotoliefhebbers zwelgen in de nooit eindigende mogelijkheden om foto's te maken die normaal gesproken moeten worden gepland en aan een geregeld leven thuis moeten worden aangepast. Voor de professionele reisfotograaf is het werk. Maar voor iedereen gaat reisfotografie over herinneringen, ervaringen, ontmoetingen met nieuwe mensen en plaatsen, en het delen van de reis met anderen.

Biddende vrouw in Lamatempel, Beijing, China

DSLR, 70-200mm-lens op 200mm, 1/200 f13, raw, ISO 200

Op zijn meest elementaire niveau biedt reisfotografie een visueel overzicht van de bezochte plaatsen. Op zijn best geeft het inzicht in de wereld in het algemeen in al zijn diversiteit, en voegt het iets nieuws toe aan het begrijpen van een plek en de mensen die er wonen. Het portretteert bekende plaatsen op een unieke manier, onthult minder bekende plaatsen op een gelijke wijze, legt met waardigheid de geest van de mensen vast en toont tegelijk unieke momenten in de tijd die verrassen, informeren en intrigeren. Het is de tegenhanger van nieuwsbeelden die zich richten op de negatieve kanten van mensen en plaatsen. Uiteindelijk inspireert het anderen om de wereld zelf te zien en onderweg hun eigen foto's te nemen.

Dankzij het gemak waarmee digitale foto's via het internet kunnen worden gemaakt en gedeeld, worden er door meer mensen foto's genomen dan ooit tevoren. Overigens betekent *meer* foto's, geen *betere* foto's! Het idee dat het creëren van goede foto's simpelweg een kwestie van grote getallen is, is even misleidend als camerafabrikanten die beweren dat iedereen met het gebruik van hun nieuwste camera opeens foto's van professionele kwaliteit kan maken. Zonder twijfel heeft digitale fotografie de verbeelding van het publiek gevangen en velen opnieuw voor fotografie geïnteresseerd, maar het heeft mensen zeker geen betere foto's gemaakt.

Digitale fotografie is tegenwoordig de norm, maar er valt een hoop te leren over de technologie. Bijgevolg, en heel begrijpelijk, wordt de nadruk nog steeds op het materiaal gelegd, en minder op het beeld. Moderne camera's wekken zeker de indruk dat foto's maken eenvoudiger is dan ooit met de nadruk op automatische functies die overal voor zorgen. En toch kunnen mensen teleurgesteld zijn over hun foto's.

Als u teleurstelling wilt vermijden en uw foto's wilt verbeteren van eenvoudige reiskiepjes tot het volgende niveau van kwaliteit en individualiteit, moet u de elementen begrijpen waarmee u goede foto's creëert. Pas dan krijgt u controle over het fotografische proces.

Automatische functies zijn briljant als u weet wat ze doen en welke impact ze hebben op de foto. Zo kunt u besluiten of dat echt is hoe u vindt dat de foto eruit moet zien. Belichting, bijvoorbeeld, wordt vaak als een technisch probleem gezien dat automatisch door de camera wordt opgelost. En ja, dat kan, in termen van het blootstellen van de sensor aan de juiste hoeveelheid licht. Echter, de variabelen voor een 'correcte' belichting (ISO-, sluitertijd- en diafragma-instellingen) moeten eigenlijk worden gezien als creatieve elementen, omdat de geselecteerde combinatie het karakter van de foto spectaculair kan beïnvloeden. Dit is waarom professionele fotografen besluiten deze zaken zelf te regelen. Elke beslissing die u neemt, moet eigenlijk voortkomen uit een creatief perspectief, inclusief uw keuze van camera en lens, belichtingsinstellingen, of u wel of geen flits of statief gebruikt, de positie vanwaar u de foto neemt en het moment van de dag waarop u de ontspanknop indrukt.

Ik hoop dat *Reisfotografie* u op uw tochten inspireert om creatief te zien en te denken. En foto's mee terug te nemen die uw persoonlijke antwoord op de mensen en plaatsen die u bezoekt het beste weerspiegelen.

Geniet van de reis.

RICHARD I'ANSON
MELBOURNE, AUSTRALIË

01: OM TE BEGINNEN

Er zijn volop dingen die u kunt doen, zowel thuis als op uw bestemming, om van reisfotografie een leuke en creatieve ervaring te maken. Het is belangrijk om de juiste camera en lenzen te kiezen. Inzicht in digitale technologie en de talloze instellingen op digitale camera's helpen u te beslissen welke voor u geschikt is en hoe u er het meest van kunt profiteren. De juiste accessoires helpen u om in elke situatie het gewenste beeld te krijgen. Research, planning en oefening zullen ervoor zorgen dat u niet alleen optimaal gebruikmaakt van uw fotokansen, maar ze ook creëert, wat tot meer en betere foto's leidt.

DIGITALE FOTOGRAFIE

Digitaal fotograferen kent veel pluspunten. Het kunnen beoordelen van de foto's direct nadat ze gemaakt zijn en de ISO-waarden van beeld tot beeld instellen zijn briljante functies. De flexibiliteit en controle over de beelden zijn ongelooflijk. Natuurlijk kunt u een kleurendia scannen en dezelfde beeldbewerking toepassen met programma's als Adobe Photoshop, maar het niet hoeven scannen van elke dia is een groot voordeel wat betreft kosten, workflow en het minimaliseren van computertijd.

De wereld van de digitale fotografie kan in het begin een beetje ontmoedigend lijken, maar hoeft dat niet te zijn. Hier volgt een eenvoudige samenvatting van wat er gebeurt nadat u de sluiterknop van een digitale camera hebt ingedrukt.

- De lens focust het licht op een beeldsensor van lichtgevoelige cellen.
- Het licht wordt omgezet in elektronische gegevens en verwerkt door ingebouwde software.
- De foto wordt bewaard op een verwijderbare en herbruikbare geheugenkaart, ook wel digitale film genoemd.
- De foto kan direct worden beoordeeld op het ingebouwde scherm. Als u er niet tevreden over bent, kunt u de foto verwijderen.
- Als de geheugenkaart vol is, kunt u hem vervangen door een andere kaart of de foto's verplaatsen naar een opslagmedium als de harde schijf van een computer of een cd/dvd.

- Hierna verwijdert u de foto's van de geheugenkaart.
- U gebruikt de geheugenkaart opnieuw.
- Afdrukken kunnen voor het verwijderen van de bestanden direct van de geheugenkaart worden gemaakt of van een computer of cd/dvd.

Natuurlijk heeft de digitale fotografie ook minpunten. Het is de moeite waard om bij de positieve en minder positieve eigenschappen van dit medium stil te staan omdat dit de keuzes wat betreft apparatuur, computer en software bepaalt. Zo haalt u het meeste uit de technologie en vermijdt u onaangename zaken.

POSITIEF

- directe weergave na elke foto; zo kunt u opnieuw fotograferen als het resultaat tegenvalt
- geen film- of verwerkingskosten; u kunt uw beste foto's bewaren op de harde schijf van een computer of een cd/dvd
- u kunt duizenden foto's maken voordat de kaarten moeten worden gewisseld
- ongewenste foto's kunnen worden verwijderd; alleen afdruk van geselecteerde foto's (het is niet nodig om voor het afdrukken van de hele rol te betalen)
- de witbalansfunctie elimineert de noodzaak om filters mee te nemen
- u kunt de ISO-waarde van beeld tot beeld bijstellen

(Hiernaast) Kerstverlichting op de Via Corso, Rome, Italië
DSLR, 24-70mm-lens op 43mm, 15 sec. f14, raw, ISO 100, statief

OM TE BEGINNEN

- het gewicht en het volume van de film zijn geëlimineerd
- geen röntgenproblemen op de luchthaven of bij andere veiligheidscontroles
- u kunt de grootte van de beeldbestanden afstemmen op de gebruikseisen, zoals afdrukken of e-mail
- effectieve compositie van close-ups met behulp van een Liquid Crystal Display (Lcd)-scherm
- beelden kunnen direct op een computer worden gedownload; scannen is niet meer nodig
- ideaal voor webgebruik, e-mails en zakelijke presentaties
- datum, tijd en opnamegegevens, zoals sluitertijd, diafragma en brandpunt, worden automatisch geregistreerd
- met de geluidsfunctie op sommige camera's kunt u bij de beelden opmerkingen plaatsen
- u kunt per opname voor kleur, zwart-wit of sepia kiezen
- binnen enkele minuten na het fotograferen kunnen afdrukken worden gemaakt
- beelden kunnen gemakkelijk worden gemaïld of op een website worden geplaatst
- de kosten van het maken van digitale prints zijn vergelijkbaar met het maken van afdrukken van negatieven
- door de directe feedback is het een geweldige leermiddel
- u kunt de beelden delen met de mensen die u hebt gefotografeerd
- het is hartstikke leuk.

MINDER POSITIEF

- bestanden kunnen eenvoudig per ongeluk worden verwijderd
- de hardware, randapparatuur en software moeten in verhouding staan tot de hoeveelheid beelden, de bestandsgrootte en het eindgebruik
- er is computertijd nodig om digitale bestanden te beheren
- veel digitale camera's moeten na het inschakelen opladen, meestal één tot drie seconden
- batterijen moeten voortdurend worden gecontroleerd en herladen
- stof op de sensor van een Digital Single Lens Reflex (DSLR)-camera beïnvloedt iedere foto en is vaak niet te zien totdat de beelden bij een 100%-vergroting op een computerscherm worden bekeken
- een digitale camera vereist misschien de aankoop van nieuwe lenzen
- het afdrukformaat wordt beperkt door de resolutie van de camera.

Natuurlijk is er veel meer te weten over digitale fotografie, vooral als u op zoek bent naar een nieuwe camera. U hoeft geen expert te zijn om de technologie te begrijpen. Om ervoor te zorgen dat u de juiste camera voor uw creatieve doelen krijgt, zijn er echter een paar basisbegrippen en veel jargon om een goede indruk te krijgen. Inzicht in de verschillende soorten digitale camera's en hun kenmerken en functies zal u helpen de juiste keuze te maken.

MOMENTEN IN DE TIJD

Tot nu toe lag de nadruk op de technische kant van de fotografie. Dit is natuurlijk belangrijk, maar het is slechts één aspect om technisch goede beelden te maken, vooral omdat cameratechnologie en beeldbewerkingssoftware een reeks veelgemaakte fouten voorkomen. Het is iets anders om consequent creatieve foto's te nemen. Dit komt grotendeels omdat de elementen die de creatieve kant van het beelden maken de automatisering te boven gaan, en dat zal altijd zo blijven. De realiteit is dat goede foto's met elke camera en alle media kunnen worden gemaakt. Er zijn de afgelopen 180 jaar veel memorabele beelden gemaakt met de apparatuur van de dag. Zelfs bij beroemde toeristische bezienswaardigheden met een bepaalde plaats om de foto's te maken, is de variatie in de kwaliteit van de beelden verbazingwekkend.

Fantastische foto's zijn het resultaat van het combineren van een interessant onderwerp met het beste licht, een aangename plaatsing van de elementen en het blootstellen van de sensor of film aan precies de juiste hoeveelheid licht met behulp van ISO-, sluiter- en diafragma-instellingen die de scène vastleggen op de sensor of film – en alle details en diepte van kleur behouden. Het is de manier waarop de fotograaf op een bepaald moment in de tijd met deze combinatie van technische en creatieve vaardigheden omgaat die unieke beelden oplevert en er individualiteit in laat doorschemeren.

(Hiernaast) Gullfoss-waterval, Gullfoss, IJsland

Zo'n tweeënhalf uur, vanaf 4.45 uur, had ik de spectaculaire Gullfoss-waterval voor mezelf. Ik had de locatie de dag ervoor al verkend en wist de verschillende standpunten om te fotograferen. Dit betekende dat ik me kon concentreren op het moment dat de ontmoeting van de zon en de nevel tot de meest fraaie regenbogen zou leiden. Niemand anders in de wereld zag dit vertoov van brute kracht en delicate schoonheid, of wist het te veroveren. Dit is wat fotograferen zo bijzonder maakt.

DSLR, 70-200mm-lens op 90mm, 1/40 f9, raw, ISO 100, polarisatiefilter, statief

Centre Place, Melbourne, Australië

Gekleurde melkkratten gestapeld tegen muren met nog kleuriger straatkunst zorgen voor een geweldige entourage. Ik ben hier vaak geweest, maar de plek kreeg een heel ander uiterlijk toen een paar vrienden de kratten in een dolle bui verschoven. Als dit soort momenten voor uw ogen plaatsvinden, moet u snel handelen. Zeer weinig licht en bewegende onderwerpen betekenen een camera in de hand. Ik verhoogde de ISO om een sluiterijd mogelijk te maken die camarabeweging voorkwam, maar nog langzaam genoeg was om de vliegende melkkratten vast te leggen. Het is een fijne balans; inzicht in de belichtingsopties is zeker de moeite waard (blz. 143-146).

DSLR, 24-70mm lens op 24mm, 1/40 f3.2, raw, ISO 1600

PREVISUALISATIE

U hoeft geen camera in uw handen te houden om beelden te 'zien'. Hoe vaak hoorde u iemand zeggen: 'Als ik nu mijn camera maar had' of, erger nog, zei u het zelf? Op deze momenten reageren we op het feit dat de elementen om een goede foto te maken, naar uw eigen oordeel, op dat moment aanwezig zijn. Het impliceert ook dat het moment vluchtig is, wat over het algemeen klopt.

Er is een algemeen concept in de fotografie dat 'previsualisatie' wordt genoemd. In essentie betekent dit het in gedachten maken van een foto en vervolgens proberen het plan uit te voeren. U kunt dit overal

doen. Beelden kunnen thuis worden geprevisualiseerd, misschien geïnspireerd door een televisieprogramma of een film, het zien van gepubliceerde foto's of uw eigen herinnering aan een plaats. De inspiratie hoeft niet visueel te zijn. Een reis-schrijver kan de scène beschrijven vanaf een cafébalkon wat u inspireert het op te zoeken. Meestal ontstaat previsualisatie op de plaats van bestemming. Misschien passeert u een mooie plek, maar komt het licht van de verkeerde kant. Of weet u dat de plaats er veel beter uitziet zonder of juist met mensen. Wellicht merkt u dat u voor het juiste shot van een stad of landschap een bepaalde heuvel moet beklimmen op een bepaald moment van de dag. Of dat u nog een of twee uur moet wachten op het juiste weer en daarmee op het licht voor een bijzonder alledaags tafereel.

Previsualisatie geldt niet alleen voor spontaniteit, maar ook voor planning. Wanneer u de camera naar uw oog brengt, hebt u een foto al geprevisualiseerd en als de scène statisch blijft krijgt u het shot. De fotograaf verfijnt deze handeling om schijnbaar vluchtige momenten vast te leggen. Hij anticipeert op de naderende fotogelegenheid, bijvoorbeeld als iemand zijn hoofd omdraait, geld aan een verkoper overhandigt of door een poort loopt. Of op de invloed die de zon zal hebben als hij achter een wolk tevoorschijn komt. Previsualisatie is een cruciaal instrument in het bereiken van een hoog percentage goede foto's in de beperkte tijd die kenmerkend is voor een geplande reis.

Straatje bij het Visplein, Ljubljana, Slovenië

De klinkerstraat is architectonisch interessant, maar ik wilde hem met mensen laten zien, met name met een fietser. Ik zag ze er doorheen snellen toen ik in de buurt zat te lunchen. Het lage standpunt en de groothoeklens creëerden een mooie compositie (maar waren een aanslag op mijn kniën), daarna was het slechts een kwestie van wachten (en wachten) voor het juiste onderwerp voorbijkwam. De gekozen sluitertijd vervaagde de fietser iets, wat een mooi dynamisch element aan het beeld toevoegt.

35mm-SLR, 24-70mm-lens op 24mm, 1/60 f4, Ektachrome E100VS

ER ZIJN

Gelovigen offeren aan Kala (Black) Bhairav, Kathmandu, Nepal

Heel af en toe komen dingen zo snel en mooi samen dat ik mijn ogen nauwelijks kan geloven. Toen ik het shot aan het samenstellen was, liep er een vrouw het kader in om te offeren. Dit had ik verwacht, maar het feit dat haar kleding (en haar) de kleuren van het beeld weerspiegelden was meer dan ik had kunnen wensen. Ik hing veel bij dit beeld rond, nu doe ik het niet meer. Het is een heerlijk gevoel om het ultieme shot van een belangrijke plek te hebben.

35mm-SLR, 24-70mm-lens, 1/125 f5.6, Ektachrome E100VS

Aan het creëren van goede foto's wordt veel tijd besteed. Niet zozeer door het nemen op zich, maar vooral door het onophoudelijk zoeken, onderweg of ter plaatse, kijkend, wachtend. Als u onderweg bent, creëert u de mogelijkheid voor vluchtige momenten, vergroot u uw kennis van de plek en maakt u een lijst van mogelijke beelden door previsualisatie. 'Lucky pictures' worden niet vanuit uw hotelkamer of vanaf een barkruk gemaakt.

Nadat u zich een beeld hebt gevormd, is het een kwestie van toewijding. Of het nu een paar seconden wachten is op de actie die gaat plaatsvinden, een paar uur tot het weer verandert of het opnieuw bezoeken van een plek op de beste tijd van de dag. Toewijding is een belangrijke professionele eigenschap. Hierdoor hebben fotografen veel meer tijd voor een plek nodig dan een gewone bezoeker.

Digitale cameratechnologie kent een stormachtige ontwikkeling, maar de essentie van goed fotograferen en de vaardigheden die ervoor nodig zijn, zijn niet veranderd. Geen enkele camera maakt creatieve beslissingen voor u of brengt u op het juiste moment naar de juiste plaats.

**GEZIN OP WANDEL
TUSSEN DE BOGEN,**
AMBER FORT,
RAJASTHAN, INDIA

35mm-SLR, 24mm-lens, 1/125 f8, Kodachrome 64

Deze foto, genomen in 1986 op mijn eerste reis naar India, is belangrijk in mijn ontwikkeling als fotograaf. Het is de eerste keer dat ik me de previsualisatie van een beeld werkelijk kan herinneren (hoewel ik daar in die tijd nog nooit van had gehoord) en er vervolgens tijd in stak om het moment te vangen. Ik hoefde maar zo'n 30 minuten te wachten tot ik tevreden was met het shot, maar dat kan een eeuwigheid lijken wanneer je net begint en het hele fort moet bekijken en er reisgenoten op je zitten te wachten. Ik ben in de loop der jaren diverse keren naar deze plek teruggekeerd in een poging om het shot over te doen, maar de resultaten waren nooit vergelijkbaar met de kleur, het licht en de balans van dit originele beeld.

